

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА

Р.М.ЛІТНАРОВИЧ

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Магістерська дисертація як кваліфікаційне дослідження Навчальний посібник

Рівне, 2010

УДК 378.147

Літнарів Р.М. Основи наукових досліджень.
Магістерська дисертація як кваліфікаційне
дослідження. Навчальний посібник
МЕГУ, Рівне, 2010,- 12 с.

Приведена методологія написання кваліфікаційної
роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр».
Для студентів-магістрантів МЕГУ.

Відповідальний за випуск:
Й.В.Джунь, доктор фізико-математичних наук, професор

© Літнарів Р.М.

ПЕРЕДМОВА

Підготовка кваліфікованих працівників, молодших спеціалістів, бакалаврів, спеціалістів та магістрів здійснюється за освітньо - кваліфікаційними рівнями (ступеневою освітою) згідно з відповідними освітньо - професійними програмами.

Магістерська освітньо-професійна програма включає в себе дві приблизно однакові за обсягом складові: освітню і науково-дослідницьку. Зміст науково-дослідницької роботи магістра визначається індивідуальним планом. Одночасно призначається науковий керівник, котрий повинен мати науковий ступінь і (або) вчене звання та працювати в даному ВНЗ.

Підготовка магістра завершується захистом магістерської дисертації на засіданні Державної екзаменаційної комісії.

Вимоги до магістерської дисертації в науковому відношенні вищі, ніж до дипломної роботи, однак нижчі, ніж до кандидатської дисертації.

Магістерська робота, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого - є самостійним оригінальним науковим дослідженням студента.

ЗМІСТ

Передмова.....	4
1. Освітньо-кваліфікаційний рівень – <i>Магістр</i>	5
2. Магістерська дисертація.....	6
3. Структура магістерської дисертації.....	7
4. Вимоги до магістерської дисертації.....	8
5. Оцінка випускної кваліфікаційної роботи.....	9
6. Процедура підготовки і захисту магістерської дисертації.....	9
7. Типові помилки при написанні дисертації.....	10
Літературні джерела.....	11

1. Освітньо-кваліфікаційний рівень – *Магістр*

Підготовка кваліфікованих працівників, молодших спеціалістів, бакалаврів, спеціалістів та магістрів здійснюється за освітньо - кваліфікаційними рівнями (ступеневою освітою) згідно з відповідними освітньо - професійними програмами.

Магістр - це освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця, який на основі кваліфікації бакалавра або спеціаліста здобув поглиблені спеціальні уміння та знання, має певний досвід їх застосування та продукування для вирішення проблемних професійних завдань у певній галузі. Магістр повинен мати широку ерудицію, фундаментальну наукову базу, володіти методологією наукової творчості, сучасними інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, зберігання і використання наукової інформації, бути спроможним до плідної науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності.

Магістерська освітньо-професійна програма включає в себе дві приблизно однакові за обсягом складові: освітню і науково-дослідницьку. Зміст науково-дослідницької роботи магістра визначається індивідуальним планом. Одночасно призначається науковий керівник, котрий повинен мати науковий ступінь і (або) вчене звання та

працювати в даному ВНЗ.

Підготовка магістра завершується захистом магістерської дисертації на засіданні Державної екзаменаційної комісії.

2. Магістерська дисертація

Магістерська дисертація - це самостійна науково-дослідницька робота, яка виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту і отримання академічного ступеня магістра. Основне завдання її автора - продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Ця випускна праця наукового змісту має внутрішню єдність і відображає хід та результати розробки вибраної теми. Вона представляє собою новий по суті і дещо специфічний вид кваліфікаційної роботи.

Магістерська робота, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого - є самостійним оригінальним науковим дослідженням студента.

Оскільки підготовка магістрів у нашій країні є справою відносно новою, то поки що не розроблено більш-менш уніфіковані вимоги щодо змісту й структури магістерської дисертації як виду кваліфікаційної роботи.

3. Структура магістерської дисертації

Прийнятною вважається така її структура:

- титульний аркуш;
- зміст;
- реферат;
- вступ;
- розділи і підрозділи основної частини;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Наповнення кожної частини магістерської дисертації визначається її темою. Вибір теми, етапи підготовки, пошук бібліографічних джерел, вивчення їх і добір фактичного матеріалу, методика написання, правила оформлення та захисту магістерської дисертації мають багато спільного з дипломною роботою студента і кандидатською дисертацією здобувача наукового ступеня. Тому в процесі її підготовки слід застосовувати методичні і технічні прийоми підготовки наукової праці, викладені в даному посібнику.

Слід підкреслити, що магістерська підготовка - це по суті лише перший серйозний крок студента до науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності, який логічно завершується вступом до аспірантури і підготовкою кандидатської дисертації. У зв'язку з

цим магістерська дисертація не може розглядатись як науковий твір вищого гатунку, оскільки магістр - це не вчений, а лише академічний ступінь, який підтверджує освітньо-професійний рівень випускника вищої школи і свідчить про наявність у нього знань, умінь і навичок, притаманних науковому працівникові-початківцю.

4. Вимоги до магістерської дисертації

Вимоги до магістерської дисертації в науковому відношенні вищі, ніж до дипломної роботи, однак нижчі, ніж до кандидатської дисертації.

На відміну від дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук, які є науково-дослідницькими працями, - магістерська дисертація як самостійне наукове дослідження кваліфікується як навчально-дослідницька праця, в основу якої покладено моделювання більш-менш відомих рішень. Її тематика та науковий рівень мають відповідати освітньо-професійній програмі навчання. Виконання зазначеної роботи повинне не стільки вирішувати наукові проблеми (завдання), скільки засвідчити, що її автор здатний належним чином вести науковий пошук, розпізнавати професійні проблеми, знати загальні методи і прийоми їх вирішення.

5. Оцінка випускної кваліфікаційної роботи

При оцінці випускної кваліфікаційної роботи виходять з того, що магістр повинен уміти:

- формулювати мету і завдання дослідження;
- складати робочий план;
- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати наявні та розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження;
- обробляти отримані дані, аналізувати і синтезувати їх на базі відомих літературних джерел;
- оформляти результати досліджень відповідно до сучасних вимог у вигляді звітів, рефератів, статей.

6. Процедура підготовки і захисту магістерської дисертації

Процедура підготовки і захисту магістерської дисертації подібна до захисту дипломної роботи і є спрощеною порівняно з кандидатською дисертацією. Якщо основні

положення, висновки і рекомендації кандидатського дослідження мають бути опубліковані в наукових виданнях, то стосовно магістерської дисертації ця вимога не є обов'язковою. Процедура захисту магістерської роботи не потребує автореферату. Здобувач ступеня магістра обмежується поданням у Державну екзаменаційну комісію лише самої роботи (разом з відзивами наукового керівника і провідного фахівця) та довідки про виконання індивідуального плану з освітньо-професійної програми.

7. Типові помилки при написанні дисертації

Під час написання та оформлення магістерської роботи мають місце наступні типові помилки:

1. Зміст роботи не відповідає її плану або не розкриває тему повністю чи в її основній частині.
2. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження.
3. Автор не проявив самостійності, робота представляє собою компіляцію або плагіат.
5. Не зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні

5-10 років) з теми дослідження.

6. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку і не відбиває рівня досліджуваності проблеми.

7. Не розкрито зміст та організацію особистого експериментального дослідження, поверхово висвітлено стан практики.

8. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням.

9. У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал.

10. Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури здійснено без додержання вимог державного стандарту.

Літературні джерела

1. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково – дослідницької діяльності. – К.: Знання-Прес, 2003. – 295 с.
2. Добров Г.М. Наука о науке. - К.: Наукова думка, 1998.- 304 с.
3. Основы научных исследований: Учебное пособие для технических вузов /Под ред. В.И.Крутова, В.В.Попова.- М.: Высшая школа, 1989.- 400 с.

4. Основы научных исследований: Учебное пособие/ А.А.Лудченко, Я.А.Лудченко, Т.А.Примаков.- К.:О-во «Знання», КОО, 2000.- 114 с.
5. Кузин Ф.А. Магистерская диссертация: Методика написания, правила оформления и порядок защиты: Практическое пособие для студентов - магистрантов. - М.: Ось-89, 1997.- 304 с.
6. Документація. Звіти у сфері науки і техніки: Структура і правила оформлення: ДСТУ 3008-95.- Введ.23.02.95.- К.: Держстандарт України, 1998.-16 с.
7. Довідник здобувача наукового ступеня/ Упоряд. Ю.І.Цєков; Переднє слово Р.В.Бойко.- К.: Ред. “Бюл. ВАК України”, 1999.- 64 с.

Руслан Миколайович Літнарєвич
кандидат технічних наук, доцент
ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Магістерська дисертація як кваліфікаційне дослідження
Навчальний посібник
Комп'ютерний набір, верстка, редагування і макетування та дизайн в редакторі Microsoft® Office® Word 2003 Р.М.Літнарєвич
33027 Рівне, Україна
Вул.С.Дем'янчука, 4, корпус 1
Телефон : (+00380) 362 23 – 73 – 09
Факс :(+00380) 362 23 – 01 – 86
E-mail:mail@regi.rovno.ua